

De seks almene folkeskolers evalueringer af konvertering af understøttende undervisning til to-voksenter i skoleåret 2021/2022

Hendriksholm Skole

Hendriksholm Skole har i skoleåret 2021/2022 konverteret understøttende undervisning på alle årgange fra 4. – 9. kl.

Konverteringen er anvendt til kontaktsamtaler (lærerelev samtaler) samt til holdtimer, hvor skolens læse-, matematik- og DSA-vejledere har fungeret som en ekstra underviser i fagene. Det er et tiltag, som vi kalder ”Sammen om undervisningen”. Endeligt har skolen også konverteret en enkelt T&I lektion på 8. årgang til to-lærerordning.

Covid-19 har igen i skoleåret 2021/2022 taget meget fokus. Dette har også haft indvirkning på indsamling af data omkring evalueringen og de afledte effekter af konverteringen. Desuden er de faglige test såvel nationale som lokale heller ikke gennemført endnu og kan således ikke indgå i evalueringen. Så skolens evaluering er primært baseret på samtaler med det pædagogiske personale.

Kontaktsamtaler

Konverteringen af UUV-timerne til kontaktsamtaler er skolens mulighed for at få ressourcer til dette tiltag. Kontaktsamtalerne er blevet evalueret på TUS-samtaler (teamudviklingssamtaler) med deltagelse af årgangsteamene og de pædagogiske ledere. Teamenes evaluering udtrykker tydeligt, at kontaktsamtalerne har stor værdi for både elever og det pædagogiske personale. Det gælder både med hensyn til børnenes læring og trivsel. Personalet udtrykker, at kontaktsamtalerne ikke kan undværes, når undervisningen skal differentieres og de skal nå godt rundt om hver elev. Elever med særlige behov får ekstra kontaktsamtaler for, at der kan opbygges en tryk relation mellem dem og de voksne. Det er der gode erfaringer med.

Eleverne er sporadisk på kontaktsamtalerne blevet spurgt om, de oplever, at samtalerne har værdi. Hertil er det mest hørte svar, at det synes de, at det har. De siger f.eks., at samtalerne hjælper dem med at finde ud af, hvad de er gode til og hvad de kan forbedre. De fortæller også, at det er godt at blive spurgt om, hvordan de har det i skolen.

Sammen om undervisningen

Tiltaget, som kaldes ”Sammen om undervisningen”, er seneste skud på stammen vedr. anvendelsen af konverterede UUV-timer. På alle årgange har der været tilknyttet vejledere, der har været med til at planlægge, gennemføre og evaluere et undervisningsforløb på 4 – 5 uger i 3 – 5 ugentlige lektioner. Årgangsteamene vælger selv emnet – det kan f.eks. være ”Læseprogression for alle elever”. Forløbet gennemføres med to voksne som et co-teachingforløb, hvor det er aftalt, hvilken funktion den ekstra voksne har.

Tiltaget er blevet evalueret af vejlederne og årgangsteamene og de peger entydigt på, at her har skolen fat i et greb, der har meget stor betydning for, hvordan den enkelte underviser kan udvikle sin praksis, få gensidig inspiration, udnytte hinandens kompetencer og så er det bare mere spændende at undervise sammen. Alle udtrykker, at det ønsker de, at der skal sættes flere ressourcer af til.

T&I på 8. årgang

Skolens 8. årgang har lige gennemført deres projektopgaver, hvor en del af den konverterede T&I-tid indgik som ekstra ressourcer. Det betød, at diverse teknologier i langt højere grad end tidligere blev anvendt i pro-

jektopgaverne. Den øvrige konverterede tid har været spredt over året, hvilket ifølge lærerteam og T&I-lærere har betydet, at T&I-elementer er indarbejdet i fagundervisningen, som en naturlig del, der kan udvide elevernes læringsmulighederne.

Evaluering fra elever og forældre

Det er beklageligt, at skolen ikke har nået at få indsamlet særlig meget evaluering fra elev- og forældreside. Skolens ledelse har dog på forældremøder fra 4. – 9. årgang omtalt konverteringen og den lidt kortere skoledag. Og baseret på de udsagn, som forældrene er fremkommet med, er der blandt forældrene bred tilfredshed med, at skoledagen er blevet kortere og at ressourcerne bruges på ovennævnte ordninger.

Islev Skole

På Islev Skole ønskede vi at benytte de konverterede timer til co-teaching og elevsamtaler på 4.- 5. og 8.- 9. årgang. Derudover ønskede vi, at timerne på de to årgange i udskolingens skulle bruges til at styrke elevernes studiekompetencer.

I udskolingens er der blevet anvendt en del tid i begyndelsen af skoleåret, hvor de unges studiekompetencer er blevet styrket. Forskellige studietekniske værktøjer er blevet introduceret og der har været samtaler med de unge mennesker. Det er lærernes vurdering i udskolingens, at dette tiltag har hjulpet de unge i løbet af skoleåret.

Planlægningen af skoleåret resulterede i, at vi planlagde med flextimer på de fire årgange. Alle klasser fik 40 timer, som svarer til 1,33 lektion ugentligt, som lærerne frit kunne råde over. De kunne bruge dem på lave sam-undervisning, de kunne bruge dem til tage på faglige ekskursioner med klasserne og fx have samtaler med børnene. Det var også muligt, at placere timerne i perioder, hvor der var behov for en særlig indsats omkring enkelte børn eller klassen. Dette har været en stor succes, og derfor vil alle klasser have denne mulighed til næste år, hvis vores nye ansøgning går i gennem. Lærerne og ledelsen får på denne måde mulighed for, at sammen vurdere hvor ressourcerne bruges bedst muligt i forhold til fællesskabernes eller enkelte børns behov.

Derudover har vi brugt to-voksentimerne til samtaler med alle børn tre gange årligt. Samtalernes formål er at målrette undervisning og sociale indsatser i forhold til det enkelte barn, samtidig med det medansvarliggør barnet i forhold til skolen og sin egen læring og udvikling. Vi er meget optagede af at få hørt barnets stemme, da det er essentielt i forhold til at skabe en meningsfuld skoledag.

Desværre må vi sande, at hvis vi skal blive gode til co-teaching, så vil det kræve kompetenceudviklingsressourcer, som vi pt. ikke har til rådighed. Men det er en metode, som vi stadig har et ønske om at få mulighed for at udnytte mere i fremtiden.

Nyager Skole

I skoleåret 21/22 har Nyager Skole konverteret understøttende undervisning til to-voksen-timer med to klokketimer om ugen på 4. årgang, to lektioner om ugen på 5.-8. årgang samt en klokke-time om ugen på 9. årgang.

Skoleåret har igen i år været præget af justerede rammer og indhold som følge af covid-19, hvilket har haft betydning for såvel afviklingen af planlagte forløb som for udformningen af nedenstående evaluering. Evalueringen baseres således på primært kvalitative data i form af erfaringsopsamlinger og læringspointer med børn og voksne i skolen. Indsamlingerne af data er sket i såvel den daglige praksis som i mere formaliseret form i forbindelse med lærermøder og elevrådsmøder. Erfaringerne fra skoleåret 21/22 danner baggrund for skolens planlægning af det kommende skoleår – både i form, indhold og i forhold til udvikling af de professionelle kompetencer.

4.-5. ÅRGANG – HÅNDVÆRK/DESIGN

I håndværk og design på mellemtrinnet har tovoksen-timerne bidraget til, at de kreative skabelsesprocesser understøttes i mindre grupper. På den måde er der skabt bedre mulighed for fordybelse og nærvær omkring designprocesserne. Skolens lokaler er fortsat fysisk opdelt to separate lokaler – de to voksne omkring børnene understøtter dermed, at eleverne frit kan arbejde med både bløde og hårde materialer i produktudviklingen.

I evalueringen af tovoksen-timerne med elevrådet, peges der på, at netop i de praktiske fag, fandt eleverne det meningsgivende med flere voksne til at understøtte processerne, skabe fordybelse og mere let adgang til hjælp og vejledning.

6.-9. ÅRGANG – TEKNOLOGI OG INNOVATION

På 6.-9. årgang er timerne blevet brugt til at understøtte Teknologi & Innovation, som en vigtig dimension i alle fag, herunder særligt i det problembaserede arbejde. Timerne har understøttet skolens ønske om at skabe en tættere sammenhæng og integration i arbejdet med øvrige fags færdigheder og kompetencer. Der er således afviklet co-teaching-forløb i alle klasser i samarbejde med faglærere og i tæt samspil med det øvrige faglige indhold. Fra årets start er der lavet et årshjul og herigennem planlagt en række forløb, som forberedes og afvikles sammen. Vi kan se, at samspillet mellem fag og T&I giver lærerne et større kendskab og ejerskab til T&I-faget, og at vi i år har afviklet flere forløb på TekX end tidligere. Vi oplever flere af skolens lærere efterspørge vejledning og sparring til selv at afvikle forløb med brug af kompetencer fra T&I.

4.-9. årgang – EKSTRA RESSOURCER I DANSK OG MATEMATIK

På 4.-9. årgang har der i skoleåret været en pulje to-voksen-timer i dansk til alle klasser samt i matematik på 7.-8. årgang. Eleverne beskriver, at de oplever, at det giver en god energi og flere læringsmuligheder, når to voksne underviser samtidig. De oplever, at det er lettere at få hjælp – og at eleverne i højere grad kan mødes der, hvor de er fagligt, socialt og personligt. Lærerne oplever, at de i højere grad har mulighed for at arbejde differentieret med elevernes læring og trivsel – og til at understøtte deltagelsesmuligheder i fællesskaberne.

Helt overordnet ser vi, at to-voksen-timerne i skolen generelt opleves som meningsgivende for både børn og voksne. Heri ser vi også et potentiale i at udforske, hvordan vi kan skabe endnu mere værdi og effekt i læringsituationerne og understøttelsen af eleverne faglige, sociale og personlige udvikling. På baggrund af evalueringen af indsatsen for indeværende skoleår iværksætter vi derfor nu et større kompetenceudviklingsforløb med fokus på co-teaching, fælles sprog og relationskompetence.

Rødovre Skole

I skoleåret 2021/22 har konverteringen af understøttende undervisning til to-voksentimer på 4.-9. årgang været anvendt til at implementere teknologi og innovation som dimension i fag og projekter.

Evalueringen af årets teknologi og innovationsindsats (T&I) har vejlederne foretaget med input og spørgeskema, dels med de øvrige T&I-lærere og dels i de afdelingsteams, hvor indsatserne har været afviklet – mellemtrin og udskoling.

Der har været særligt god gavn af at pulje timerne sammen til projekter, eksempelvis til 8. og 9. årgangs projektopgave, hvor T&I-læreren direkte har kunne vejlede eleverne i deres kreative og innovative arbejdsprocesser. Evalueringen herfra viser dels, at faglærerne har fået frigivet ressourcer til at fokusere på vejledning i det faglige indhold og dels at kvaliteten af elevernes produktioner og præsentationer er blevet løftet. Ved interview af elever efter projektopgavens afslutning, gives der udtryk for, at det var en fordel at få særskilt vejledning til de områder, der omhandler kreative og produktrelaterede processer, idet det var adskilt fra de lærere, der har været involveret i udarbejdelsen af elevernes problemformuleringer.

Hele udskolingen (7.-9. kl.) arbejdede i en uge i efteråret 2021 med innovation, hvor de i grupper på tværs af alder arbejdede med innovative processer og løsningsmodeller. Det var en god og inspirerende uge for de unge og deres lærere.

T&I timerne har på mellemtrinnet været fordelt på flere forskellige lærere, som har besværliggjort mulighederne for at pulje timerne. Der har fokus mere været rettet på at understøtte dimensionen ind i de enkelte fag.

Vi har erfaret, at når timerne har været tildelt mange lærere, så har skemaerne fået begrænset muligheden for at flytte på timerne og dermed er færre fag end ønsket blevet tilgodeset. I vores evaluering har T&I-vejlederne gennem oplæg og møder med øvrige T&I-lærere samt ledelse debatteret fordele og ulemper ved nuværende struktur, hvorfor strukturen for tildeling af T&I-timer for kommende skoleår er blevet justeret, så der er færre lærere med flere timer, der dermed kan samle timerne til mere målrettede og gerne tværfaglige projekter (se bilag).

T&I-vejlederne har oplevet en stigende efterspørgsel for dels vejledning og dels udførelse af projekter med teknologi og innovation som dimension i faglige og tværfaglige forløb.

Tinderhøj Skole

Tinderhøj Skole har i skoleåret 2021/2022 konverteret ugentlig understøttende undervisning med hhv. to lektioner på 4., 5., 7., 8. og 9. årgang samt 4.-9. årgang i Centeret. Dette for at understøtte trivsel og faglig udvikling i klassefællesskaberne via udeskoleforløb på 4. og 5. klassetrin, og forløb i naturfagene med henblik på holddeling og tværfaglige forløb i 7. – 9. klasse.

Skoleåret 20/21 har i sagens natur været præget af COVID-19, og det har for Tinderhøj Skole bevirket, at vi er støt på udfordringer i forhold til at folde alle ønskede mål i ansøgningen om forkortelse af skoledagen ud i hverdagen. Der har ikke været de fornødne forudsætninger for at kunne indsamle de nødvendige data, der skulle evalueres på møder med årgangenes team, udeskoletovholdere, den grønne konsulent og ledelsen. Vi har derfor brugt andet data fra skoleårets planlægning og gennemførelse, som kan give os et indblik i, hvor høj en grad vi har opnået vores delmål for konverteringen af de understøttende lektioner. Derfor har vi i stedet set på de forløb, der er beskrevet i ”De grønne årsplaner”, som ligger på alle til alle klasse trin og disse er blandet andet holdt oppe imod gennemførte og planlagte forløb i læringsportalen Min Uddannelse.

På 4. og 5. årgang har der været planlagt 4 x 4 undervisningsforløb med udgangspunkt i ”grønne forløb” bundet op på udeskoleforløb. Der har været planlagt og gennemført forløb med; Haikudigte med udgangspunkt i planter og haver, hvor der arbejdes med faglig skrivning om dyr og planter. Opmåling, beregning af areal og omkreds af skolehaverne. I forbindelse med forløb om skole haver arbejdes der desuden med madpakken. Med fokus på elevernes sundhed og trivsel tales der om, hvilke fødevarer har vi med i madpakke? Hvad kommer fra haven? Endvidere har der været forløb om klimaet, klimaforandringer og landbrug, hvor de konverterede understøttende timer bevirkede landbrugsbesøg, og ydermere blev der arbejdet med insekternes superkræfter i samarbejde med TekX.

Det vurderes her, at de konverterede timer i denne forbindelse blandet andet har bevirket, at klasserne har været mere fleksibelt stillede for at komme ud af huset og komme ud i nærmiljøet, og at det har understøttet trivsel og faglig udvikling i klassefællesskaberne. Endvidere vurderes det, ud fra den formative og kvantitative evaluering med eleverne i og af undervisningen, at Udeskole hjælper med at gøre undervisningen mere levende og relevant, det gør det mere spændende at lære, det styrker fællesskabet i klasserne, og mellem eleverne og elever og lærere.

På 7.-9. årgang har der ligeledes været planlagt med 4 forløb i alle klasser. Der har fra skoleårets start været planlagt med to naturfagslærere på alle naturfagene til holddeling, og de konverterede timer har endvidere givet mulighed for, at vi har kunnet planlægge med to fordybelses dage i løbet af en skoleuge, hvilket har haft til sigte at understøtte den tværfaglige undervisning. Ses der her på den data der forlægger i De grønne årsplaner samt Min Uddannelse kan det ses, at der på 7. – 9. klassetrin ligeledes har været planlagt og gennemført forløb med udgangspunkt i og fokus på naturfagene og den grønne profil gennem flere og større tværfaglige emner i løbet af skoleåret. For emnerne har det gjort sig gældende, at det er naturfagene, der har sat overskrifterne med udgangspunkt i skolens grønne progressionsplan, men med deltagelse af alle andre fag over året.

Der har grundet corona ikke været den planlagte evaluering med årgangenes lærere med udgangspunkt i strukturer fra udviklingsarbejdet om professionelle læringsfællesskaber (PLF), og effekten af to-voksentimer, er derfor ikke endeligt evalueret, da der først er slut evaluering d. 12. maj 2022. Ved at se på gennemførte forløb fra de Grønne årsplaner for 7. – 9. klassetrin, vurderes det dog, at der er planlagt, arbejdet med og gennemført forløb, der tager udgangspunkt i naturfagene og vores progressionsplan og som har været af tværfaglig karakter. Endvidere vurderes det at de konverterede timer har givet mulighed for flere tu-rer ud af

huset i, en større udnyttelse af muligheder i nærmiljø samt en større mulighed for holddeling og undervisningsdifferentiering – både i niveau og interesse.

Det skal også her skrives, at den mindre spørgeundersøgelse med eleverne, om deres oplevelse af forløbene, d.d. endnu ikke er afsluttet.

De konverterede timer på 4.-9. årgang i Centeret var tiltænkt til indførelse af sociale fag i alle grupper. Det har dog været svært at evaluere på den effekt det har haft. Dels har det i en periode præget af Corona været svært at rekruttere personale til Centeret, endvidere har der været et lederskift på Centeret.

I kommende skoleår skal centeret have et kompetenceforløb om low arousal, en pædagogisk metode, hvor medarbejderne uddannes i at håndtere udadreagerende adfærd fra børn i vanskeligheder. Derudover skal der igangsættes CO teaching strategier i de enkelte fag timer, således at lærerne bedre kan understøtte eleverne faglige udvikling og individuelle progression fremadrettet.

Når vi ser på indhold og gennemførelse af forløbene på Tinderhøj skole gælder det for alle områder, at vi for skoleåret 22/23 ønsker at have større fokus på elevernes udbytte gennem elevinddragelse via diverse elevundersøgelser, gennem Elevrådet og det Grønne Råd.

Det påbegyndte arbejde med FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling har betydet, at vi ligeledes har påbegyndt en treårig handleplan for at Tinderhøj Skole som skal supplere den Grønne Profil. Vi er i forlængelse heraf påbegyndt at tale ind i projektarbejde og undersøgende undervisning og læringsmål også på 4. – 6. klassetrin.

Slutteligt skal det her påpeges at vi kan se, at to-lærertimerne kalder på, at vi kan klæde alle personaler yderligere på til at være to i undervisning med co-teaching. Dette vil vi se mere inden for skoleåret 22/23.

Valhøj Skole

I skoleåret 2021/2022 har Valhøj skole gjort brug af §16B med muligheden for en forkortelse af skoledagen og en konvertering af de to ugentlige lektioner i faget Teknologi & innovation samt to ugentlige understøttende undervisningslektioner på 4. - 9. årgang.

Skoleåret har lig det forrige været præget af COVID-19, og har også for Valhøj Skole medført udfordringer i at udfolde ambitionerne i ansøgningen om forkortelse af skoledagen i 21/22 til fulde. Der har kort sagt ikke været de optimale betingelser for, at kunne indsamle de nødvendige data til en kvantitativ undersøgelse med ledelse, lærere, pædagoger og elever som informanter i forhold til de afledte effekter af organiseringen af Teknologi & innovation samt AKT-indsatsen. Men det er heldigvis ikke det samme som, at vi som skole ikke har gjort os en række erfaringer og opnået viden herom. Derfor vil denne evaluering forsøge at redegøre for de centrale læringspointer, der trods alt er fremkommet på baggrund af den forkortede skoledag og organiseringen af AKT-indsatsen og Teknologi & innovation i endnu et skoleår, hvor coronaen fortsat prægede vores hverdag. De to årshjul fra henholdsvis AKT-indsatsen og Teknologi & innovation kan hjælpe os til at få et overblik over i hvor høj grad vi er lykkedes.

I årshjulet for AKT-indsatsen som en dimension i fagene er arbejdet med relationscirkler som konkret redskab for de fagprofessionelle prioriteret. I skoleåret 21/22 er arbejdet med relationscirkler langsomt blevet sparket i gang på alle årgange, hvor denne kortlægning af relationer mellem de enkelte elever i en klasse og deres respektive lærere handler om, at de fagprofessionelle skal kunne forholde sig til elevernes trivsel i rela-

tionen til de voksne. Arbejdet med relationscirkler muliggør udarbejdelse af fokuserede handleplaner på det enkelte barns trivsel i skolen. Tilbagemeldingerne fra de årgange som har været gode, og hensigten er således at rulle denne del af indsatsen yderligere ud i skoleåret 22/23, idet relationscirklerne udgør et bærende element for elevernes trivsel.

I årshjulet for Teknologi & innovation er det lykkedes at gennemføre enten faste forløb eller samarbejdsforløb med brug af co-teaching på alle årgange. I indskolingen er der gennemført tværfaglige læringsforløb i dansk og matematik med fokus på grundlæggende programmering, introduktion til 3D-modellering med udgangspunkt i stregtegninger og til 3D-print, et eventyr og rollespilsforløb med fokus på forståelse af grundlæggende matematik i brætspil og produktion af egne spillebrikker gennem en designproces.

På mellemtrinnet fik alle elever på 4. årgang deres egen skolecomputer, og har i afmærkede perioder gennemført et introduktionsforløb til, hvordan computeren bliver et godt og nyttigt arbejdsredskab i den daglige undervisning, herunder fokus på basale færdigheder i Office365 og gode mappestrukturer. På 5. årgang har de i et længerevarende projekt i dansk og matematik arbejdet med arkitektur, modellering i 3D i Minecraft og klima, samt et dansk- og historiefagligt læringsforløb med fokus på historiefortælling, hvor eleverne skabte egne VR-oplevelser. I udskolingen har der i de gennemførte forløb på 6. og 7. årgang været fokus på elevernes samarbejdskompetencer gennem spilbaseret læring og computerspil som danskfaglig genre, samt træning af mundtlighed i engelskfaget. Særligt 8. og 9. årgang har haft fokus på produktion af multimodale tekster i form af kortfilm, podcasts og journalistik med henblik på at træne forskellige produkttyper i relation til både projektopgave og afgangsprøverne.

Organiseringen af AKT-indsatsen og Teknologi & innovation har ligeledes muliggjort et øget fokus på og arbejde med de professionelle læring, hvor særligt udviklingen og byggeriet af Valhøj Skole har været omdrejningspunktet. Hertil er skolens pædagogiske personale gennem arbejdsledage, lærermøder, pædagogiske dage og fagdage sammen blevet klogere på, hvad producerende elever er for en størrelse, og hvordan vi i fællesskab kan samarbejde om læring gennem co-teaching. Herved er jorden gødet for, at arbejdet med producerende elever og fremtidens læringsmiljø kan få de bedste vækstbetingelser på Valhøj Skole fremadrettet.
